

**SLOVENSKI
ETNOGRAFSKI
MUZEJ**

Slovenski etnografski muzej

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO

po 31. členu Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID)

Poročilo pripravila: dr. Nena Židov

PODATKI PREJEMNIKA STABILNEGA FINANCIRANJA

Slovenski etnografski muzej

Evidenčna št. RO: 0622

Spletna stran: <https://www.etno-muzej.si/>

Ljubljana, junij 2026

5. POVZETEK SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA IN SWOT ANALIZA

Slovenski etnografski muzej (SEM) je najstarejša etnološka ustanova v Sloveniji, ustanovljen leta 1923, in ena od treh osrednjih etnoloških ustanov v državi. Hrani zbirke iz slovenskega etničnega ozemlja in izvenevropske zbirke, od leta 2011 deluje tudi kot nacionalni Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine. Raziskovalna skupina muzeja se ukvarja z raziskovanjem kulturne dediščine, kulturnih praks in socialnosti tako v Sloveniji kot mednarodno, pri čemer sodeluje z muzeji, raziskovalnimi inštituti ter univerzami.

SEM redno izvaja samoevalvacijo znanstvenoraziskovalnega dela, ki vključuje oceno znanstvene odličnosti, družbenega vpliva, mednarodnega sodelovanja, prenos znanja in pedagoško vpetost. Med pomembnejše znanstvene rezultate za obdobje 2022–2025 sodijo znanstvena monografija, izvirni znanstveni članki, uredniško delo in članstvo v uredniških odborih domačih in tujih revij ter aktivna udeležba na mednarodnih simpozijih. Poseben poudarek namenjamo odprti znanosti, etiki, integriteti, načelom enakih možnosti ter vključevanju raziskovalnih rezultatov v širšo družbo. Družbeni vpliv muzeja med drugim vključuje prispevek k nastajanju Registra nesnovne kulturne dediščine Slovenije, sodelovanje pri zakonodaji o rokodestvu, predstavitev raziskovalnih rezultatov za različne ciljne skupine v obliki razstav, raznih prireditev ipd.

SEM ima jasno strateško usmeritev, ki vključuje raziskave snovne in nesnovne dediščine, etnografskega filma in dostopnost znanstvenih rezultatov, upoštevajoč trajnostni razvoj. Kadrovska struktura vključuje sedem doktorjev (6 žensk, 1 moški). Raziskovalna infrastruktura je prilagojena kabinetnemu in terenskemu delu, muzej pa je vpet v lokalno, nacionalno in mednarodno mrežo institucij ter projektov. SEM zagotavlja kakovost raziskovalnega dela z upoštevanjem etike, integritete, načela enakih možnosti in odprte znanosti. Znanstvene rezultate objavlja v tiskani in digitalni obliki, dostopni širši javnosti. Kljub manjšemu številu raziskovalcev in potrebi po pomlajevanju SEM zagotavlja ustrezno raziskovalno infrastrukturo in kakovostno podporno okolje.

SEM pri svojem delu upošteva načela odprte znanosti, enakih možnosti ter raziskovalne etike, pri čemer spoštuje sodelavce, udeležence raziskav in okolje. Raziskovalni rezultati so večinoma prosto dostopni, pomemben del dejavnosti pa predstavljajo tudi popularizacija znanosti, sodelovanje z javnostjo in vključevanje skupnosti v raziskovalne procese. SEM zagotavlja visokokakovostno raziskovalno delo s pomembnim znanstvenim in družbenim vplivom. Leta 2025 je za svoje delo s strani tujega raziskovalca prejel oceno A – odlično.

SWOT analiza

Prednosti SEM:

- hrani zbirke predmetov s slovenskega etničnega prostora in izvenevropske zbirke
- je Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine Slovenije
- o kakovosti raziskovalnega dela dokazuje ocena A, ki jo je 2025 prejel s strani tujega ocenjevalca
- je mednarodno prepoznaven in vključen tudi v evropske projekte
- sodeluje z raziskovalnimi inštituti in univerzami
- ima raziskovalce z znanstvenimi nazivi in odličnim strokovnim znanjem

- raziskovalni rezultati so v različnih oblikah dostopni tako raziskovalni kot tudi širši skupnosti

Slabosti SEM:

- relativno majhno število raziskovalcev z doktoratom
- potreba po pomlajevanju raziskovalcev z doktorati in šibka zastopanost moškega spola
- nimamo mladih raziskovalcev
- pomankanje administrativnega osebja in posledično omejena projektna infrastruktura, ki ne omogoča ločene projektne pisarne, ki bi se ukvarjala le z raziskovalnimi programi in projekti
- pravila odprte znanosti so sprejeta za znanstveno revijo Etnolog, niso pa še dorečena za siceršnje delo

Priložnosti SEM:

- sodelovanje v domačih in mednarodnih projektih
- povečanje prepoznavnosti in vpliva na družbeno okolje prek digitalizacije, razstav, filmov in javnih dogodkov
- razvijanje novih raziskovalnih področij, npr. vpliv klimatskih sprememb na kulturno dediščino
- sodelovanje s kulturnimi ustanovami, univerzami in raziskovalnimi inštituti in doma in po svetu
- uporaba novih tehnologij in inovacij pri dokumentiranju in interpretaciji dediščine
- z vključevanjem novih raziskovalcev se lahko smer raziskovanja razširi

Nevarnosti SEM

- omejeno financiranje in odvisnost le od stabilnega državnega financiranja
- spremembe zakonodaje na področju varstva kulturne dediščine
- konkurenca drugih muzejev in raziskovalnih ustanov pri prijavljanju na projekte
- nevarnost, da se bo zaradi upokojitve nekaterih raziskovalcev v naslednjih letih število raziskovalcev zmanjšalo

6. PRILOGE

6.1. Priloga 1: Obrazec – Poročilo o družbenem vplivu

Poročilo o primeru družbenega vpliva¹
Ime vpliva: Vpliv na zavedanje o pomenu varovanja nesnovne kulturne dediščine Slovenije
Raziskovalna podlaga: Leta 2003 je Unesco sprejel Konvencijo o varovanju nesnovne kulturne dediščine, ki jo je Slovenija ratificirala leta 2008 in jo implementirala v svoj pravni red. SEM od leta 2011 opravlja naloge Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine Slovenije, zato raziskuje tudi različne vidike varovanja nesnovne kulturne dediščine in posledic Konvencije na nacionalni in globalni ravni. Sodeluje pa tudi pri pripravi besedil vpisov v nacionalni register nesnovne dediščine. V obdobju 2022-2025 je sodeloval pri vpisu 12 enot v register in pri pripravi dveh nominacij na Unescov

Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. V letih 2022–2025 je bil muzej soizdajatelj znanstvene monografije na temo nesnovne dediščine in filma, avtorica pa je raziskovalka iz SEM. Ena od raziskovalk je raziskovala politizacijo nesnovne dediščine.

Opis vpliva:

Raziskovanje različnih vidikov in varovanja nesnovne kulturne dediščine, kot jo definira Unescova Konvencija, je imelo različne družbene vplive. Na lokalnem nivoju je vplivalo na nosilce, ki so se začeli bolj zavedati pomena nesnovne kulturne dediščine in njenega varovanja. Na nacionalnem nivoju je SEM kot Koordinator vplival na nekatere postopke, povezane z varovanjem nesnovne dediščine. S pomočjo razstav je nesnovno dediščino Slovenije predstavljal doma in v tujini. S sodelovanjem pri pripravi nominacij za Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva je prispeval k prepoznavnosti nesnovne kulturne dediščine Slovenije na globalni ravni.

Podkrepitev in morebitna odmevnost:

Delovanje SEM kot Koordinatorja varstva nesnovne kulturne dediščine se kaže v nacionalnem registru (<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd/?page=RNSD>) in na Unescovem Seznamu nesnovne kulturne dediščine človeštva, kjer je v obdobju 2022–2025 sodeloval pri pripravi dveh večnacionalnih nominacij,

vpisanih na Unescov seznam:

-Lipizzan horse breeding traditions (2022, <https://ich.unesco.org/en/RL/lipizzan-horse-breeding-traditions-01687>)

- Midwifery: knowledge, skills and practices (2023, <https://ich.unesco.org/en/RL/midwifery-knowledge-skills-and-practices-01968>)

Oba vpisa sta bila v Sloveniji zelo odmevna v različnih tiskanih in spletnih medijih.

<https://www.gov.si/novice/2022-12-01-tradicije-reje-lipicancev-vpisane-na-unescov-seznam-nesnovne-kulturne-dediscine/>

<https://www.rtv slo.si/kultura/dediscina/posebej-slovesen-dan-lipicancev-ki-so-dobili-svoje-mesto-na-unescovem-seznamu/668857>

<https://www.lipica.org/sl/vpis-reje-lipicancev-na-unesco-ov-reprezentativni-seznam-nesnovne-kulturne-dediscine/>

<https://zbornica-zveza.si/babistvo-vpisano-na-unescov-seznam-nesnovne-kulturne-dediscine-clovestva/>

<https://www.rtv slo.si/kultura/dediscina/babistvo-vpisano-na-unescov-seznam-nesnovne-kulturne-dediscine/690755>

<https://www.delo.si/magazin/zanimivosti/babistvo-tudi-na-predlog-slovenije-na-unescovem-seznamu-nesnovne-dediscine>

Odgovorna oseba: Blaž Verbič, direktor

Ljubljana, junij 2026